

RECENSION

Conner Chapman i *The Selfish Giant*. Distr: Nonstop Entertainment AB

The Selfish Giant

Originaltitel **The Selfish Giant**

Svensk titel **The Selfish Giant**

Regi **Clio Barnard**

Producent **Tracy O’Riordan**

Manus: **Clio Barnard**

Foto: **Mike Eley**

Roller: **Conner Chapman, Shaun Thomas, Sean Gilder, Lorraine Ashbourne, Ian Burfield, Steve Evets, Siobhan Finneran m fl**

Storbritannien 2013

Längd i tid **1 tim 31 min**

Distributör **Nonstop Entertainment AB**

I de nedgångna arbetarlängorna i den forna textilstaden Bradford lever familjer där arbetslösheten är nedärvd och fastbiten. Farsor kastar av sig rollen som förebilder och tvingas sälja den belånade soffan för att fixa pengar. Morsor serverar vita böner direkt ur burken, vänder på slantarna, men står ändå tomhänta när eräkningen ska betalas.

I *The Selfish Giant* rör sig regissören Clio Barnard på samma europeiska bakgårdar som de belgiska bröderna Dardenne. Och diskbänksrealismens anfader Ken Loachs ande svävar över historien om de som drabbas hårdast när de sociala skyddsnetten avmaskas och allt handlar om att äta eller ätas. Men Barnard, med bakgrund som konstnär, anlägger en mäktig bildkomposition till sitt nordengelska grådaskiga universum och gjuter poesi i de vindpinade hedarna där endast det lågfrekventa surret från kraftverksledningarna förebådar den annalkande tragedin. Anslaget med sin mörka natthimmel och betande djur, och kraftverkstornen insvepta i dimma, antar mytiska dimensioner mitt i det kärva.

Och det behövs inga smäktande musikackompanjemang för att golvas av historien om de två trettonåriga men diametralt olika bästisarna Arbor och Swifty. Arbor med en bokastavdiagnos som gör honom hyperkreativ, han tar inte alltid sin ADHD-medicin eftersom brorsan langar den vidare, men med ett driv som i en annan miljö

skulle kunna ta honom långt. Swifty som med absolut gehör för omvårdnad, vänskap och hästar balanserar dennes nyckfulla infall. När de bägge relegeras från skolan, som gett upp om dem, rustar de sig för överlevnad och börjar samla metallskrot, särskilt koppar, som de med livet som insats säljer vidare till den skrupellöse skrothandlaren Kitten.

Barnard som i sin regidebut *The Arbor* om dramatikern Andrea Dunbars liv utforskade spänningen mellan det fiktiva och det dokumentära, har fortsatt att gräva där hon står. En verklig pojke står förebild för Arbor, som här spelas av den unge Conner Chapman, kusligt övertygande i sitt farligt explosiva kroppsspråk medan Shaun Thomas gör Swifty med en känsla av erfarenhet man inte skulle tillskriva en tonåring. Ur deras samspel växer ett relationsdrama där man känslomässigt varken kan värja sig inför deras utsatthet eller uppföringar.

Filmens titel som hämtats från den saga av Oscar Wilde som också inspirerat Barnard till själva berättelsen, ger historien en allegorisk läsning. Den handlar om en jätte som har byggt en mur runt sin trädgård för att utestänga alla barn. Men utan deras glädje och lek förblir det evig vinter därinne.

Utöver den vackra vänskapsskildringen, ömsint fångad i intima bilder av delandet av en läsk eller galna upptåg som när Arbor hämtar Swifty från skolan med häst och vagn, tar *The Selfish Giant* ett större grepp kring girighetens väsen. Vilket samhälle skapar den och vad går förlorat när det sista man kan kosta på sig är moral?

Måhända ser vi jätten i den skrupellöse Kitten som med ren skär kommers framför ögonen struntar i barnens väl. Eller i ett ännu större perspektiv, den europeiska gemenskap som vänt en hel generation ryggen utan att förstå att utan de unga finns ingen framtid.

Louise Lagerström